

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9So/58/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 4012200924                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.09.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Viera Nevedelová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:4012200924.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: J. bytom S., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18.februára 2013, č.k. 23Sd/264/2012-32, takto

### rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 18.februára 2013, č.k.23Sd/264/2012-32, p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 18.februára 2013, č.k. 23Sd/264/2012-32, potvrdil rozhodnutia odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo 14. júna 2012 a 9. januára 2013 (o zmene rozhodnutia zo 14. júna 2012), ktorými odporkyňa podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná, lebo nemá viac ako 40 % pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že podľa zhodných záverov posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia pobočky Levice zo dňa 9. mája 2012 a ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 10. októbra 2012 a 10. decembra 2012 miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť nedosahuje viac ako 40 % a preto nie je invalidná podľa § 70 ods.1 zákona. K tomuto záveru posudkoví lekári dospeli na základe vlastného vyšetrenia navrhovateľky a nálezov odborných lekárskeho vyšetrení, pričom zohľadnili všetky navrhovateľkou uvádzané ťažkosti a vyhodnotili jej zdravotné postihnutia (celiakia, arteriálna hypertenzia, porucha metabolizmu tukov, porucha dynamiky krčnej a drikovej chrbtice bez prejavov koreňového dráždenia. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určili choroby tráviacej sústavy (celiakiu) bez podstatných klinických prejavov pri diéte a zavedenej liečbe,

čomu zodpovedá 20 % pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Túto mieru poklesu posudkoví lekári podľa § 71 ods.8 v spojení s kapitolou IX, oddiel A, položka 10, písm. b) prílohy č. 4 zákona zvýšili o 10 % na celkových 30 % s prihliadnutím na ďalšie zdravotné postihnutie, a to arteriálnu hypertenziu WHO II, ICHS s iba ľahkými orgánovými zmenami na cievach očného pozadia. Krajský súd považoval posudky za úplné a náležite odôvodnené a preto rozhodnutia odporkyne potvrdil. Keďže navrhovateľka nemala úspech v konaní, náhradu trov jej nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že posudkoví lekári vyhodnotili jej zdravotný stav nesprávne. Celiakia jej bola diagnostikovaná v roku 2002, ide o závažné, celoživotné ochorenie, ktoré môže zvyšovať chorobnosť a skracovať život pacienta, pričom diétou sa dá iba zmierniť. Napriek prísnej bezlepkovej diéte musí dlhodobo užívať lieky na imunitu, má zápaly chrbtice, astmu, cievne problémy, hypercholesterolémiu, pankreatickú maldigesciu. Hodnotenie posudkovej lekárky, že má prírastok na váhe je podľa jej názoru nesprávne, lebo pri výške 153 cm a váhe 68 kg nejde o zdravý prírastok, ale o obezitu, ktorá je spôsobená liekmi na imunitu, reumu a astmu (kortikoidy). Hodnotenie tohto postihnutia mierou poklesu len o 20 % je nesprávne a podľa navrhovateľky by malo byť hodnotené v rozsahu 40% + 10% za iné ochorenia. Pracuje v Rakúsku ako opatrovateľka, čo je fyzicky náročná práca a trpí aj inkontinenciou moča. Nevie ako sa má rekvalifikovať, keď už má 52 rokov a ani mladí a zdraví ľudia nemajú prácu. Z uvedených dôvodov žiadala, aby bola uznaná invalidnou pre 50 % pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

V priebehu odvolacieho konania navrhovateľka na výzvu odvolacieho súdu na preukázanie jej tvrdení predložila kópiu nálezu z biopsie duodéna z 18. februára 2004, originály vyššie uvedených posudkov posudkových lekárov, kópiu sťažnosti na posudkovú lekárku ústredia a odpovede Sociálnej poisťovne, kópiu posudku Úradu práce a sociálnych vecí a rodiny v Leviciach z 23. júna 2004 o 50 % miere funkčnej poruchy na účely zákona č. 195/1988 Z.z. o sociálnej pomoci s návrhom kompenzácie zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Žiadala o doplnenie dokazovania znalcom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 v spojení s § 250s O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne zo 14. júna 2012 v znení rozhodnutia z 9. januára 2013 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

Prvoradou podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok je v zmysle § 70 ods.1 zákona invalidita poistenca.

Podľa § 71 ods.1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4; určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu (§ 71 ods.6 zákona), a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí

podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods.8 zákona).

Nebolo sporné, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je celiakia. Navrhovateľka namietala nesprávne hodnotenie poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo vzťahu k tomuto ochoreniu.

Z posudkovej dokumentácie vyplýva, že posudkoví lekári mali k dispozícii nálezy odborných lekárskech vyšetrení, vrátane dokladov, ktoré navrhovateľka predložila prvostupňovému a odvolaciemu súdu. Posudkoví lekári na základe aktuálnych nálezov gastroenterologických vyšetrení vyhodnotili rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky ako stav bez podstatných klinických prejavov pri diéte a zavedenej terapii, čomu podľa kapitoly XI, oddiel C, položky 3, písm. a) prílohy č.4 zákona z rozsahu 10% - 20% určili 20 % mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľka ani v konaní pred súdom prvého stupňa ani v konaní odvolacom nepredložila žiadny doklad o tom, že by rozhodujúce zdravotné postihnutie na základe iných nálezov gastroenterológa bolo závažnejšie. Námietku navrhovateľky, že záver posudkovej lekárky o prírastku na váhe je nesprávny, lebo pri výške 153 cm a váhe 68 kg nejde o zdravý prírastok, ale o obezitu, ktorá je spôsobená liekmi, preto odvolací súd taktiež nepovažoval za dôvodnú. Okolnosť, že ochorenie bolo diagnostikované v roku 2002, nie je pre posudzovanie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť právne významná, rozhodujúci bol aktuálny zdravotný stav. Z hľadiska zákona o sociálnom poistení nie je významná ani skutočnosť, že v roku 2004 bola navrhovateľka uznaná za občana s ťažkým zdravotným postihnutím s 50 % funkčnou poruchou podľa zákona o sociálnej pomoci na účely príspevku na diétne (bezlepkové) stravovanie, keďže kritériá posudzovania podľa uvedených dvoch zákonov sú rozdielne a týkajú sa iných nárokov.

Za ostatné zdravotné postihnutia bola pritom miera poklesu schopnosti navrhovateľky zvýšená o maximálne možných 10% v súlade s § 71 ods.8 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posúdenie zdravotného stavu a poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť zo strany posudkových lekárov za úplné a objektívne, ich posudky považoval za presvedčivé. Vzhľadom na to, že navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepredložila žiadne dôkazy o zhoršení jej zdravotného stavu, mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka zatiaľ nie je invalidná podľa § 71 ods.1 zákona a preto jej nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 71 ods.1 zákona. Rozhodnutie odporkyne z toho dôvodu považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods.1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 146 ods.1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspešná nebola.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.